

حل مسئله ۲: این مسئله بسیار شبیه مسئله ۱ است

اما به نظر می‌رسد سخت‌تر از آن باشد. با مرور حل مسئله ۱ می‌توان گفت آنچه به حل مسئله ۱ منجر شد، بررسی حالتی خاص بود که رقم $\triangle$ را مشخص کرد. اما در این مسئله حالت خاصی که بتواند به حل مسئله کمک کند، چه می‌تواند باشد؟ با نگاهی به جمع ستون‌ها متوجه مساوی بودن رقم‌ها در ستون صدگان‌ها می‌شویم. جمع این سه مربع بستگی به حاصل ستون دهگان هم دارد که با توجه به راه‌حل مسئله ۱ فقط ۰، ۱ یا ۲ می‌تواند با جمع سه مربع، حاصل جمع ۲۰ را نتیجه دهد. سه حالت پیش می‌آید:

- اگر ۰ باشد، ۲۰ بر ۳ بخش‌پذیر نیست؛ بنابراین ۰ رقم موردنظر نمی‌تواند باشد.

- اگر ۱ باشد، $19 = 20 - 1$ که ۱۹ نیز بر ۳ بخش‌پذیر نیست، بنابراین ۱ مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

- اگر ۲ باشد، $18 = 20 - 2$ که $6 = 3 \div 18$. پس $\square$ نشان‌دهنده رقم ۶ خواهد بود.

$$\begin{array}{r} \textcircled{2} \\ 6 \quad 6 \quad 6 \\ 6 \quad 6 \quad \bigcirc \\ 6 \quad \triangle \quad \triangle \\ \hline 2 \quad 0 \quad 0 \quad 3 \end{array}$$

اکنون با مشخص شدن $\square$ و با توجه به حاصل جمع به‌دست‌آمده بالا به سراغ ستون دهگان می‌رویم که نسبت به

ستون یکان دارای یک مجهول است.

دوباره از قسمتی از راه‌حل مسئله ۱ در حل این مسئله استفاده می‌کنیم؛ یعنی $\triangle + 6 + 6 = 20$ با فقط یکی از اعداد ۰، ۱ و ۲ می‌تواند جمع شوند و حاصل ۲۰ را نتیجه دهد. سه حالت پیش می‌آید:

- اگر ۰ باشد، به ستون یکان نگاهی می‌اندازیم. چه‌طور این امکان وجود دارد که سه رقم با هم جمع شود و یکی از آنها ۶ باشد و حاصل دارای یکان ۳ باشد؛ زیرا نتیجه بزرگ‌تر از ۱۰ خواهد شد. بنابراین ۰ نمی‌تواند باشد.

- اگر ۲ باشد، $20 = 6 + 6 + \square \Rightarrow \square = 6$

که با توجه به مقدار $\square$ امکان‌پذیر نیست.

- اگر ۱ باشد، $20 = 6 + 6 + \square \Rightarrow \square = 7$

حاصل جمع موردنظر به صورت زیر خواهد شد:

$$\begin{array}{r} \textcircled{2} \quad \textcircled{1} \\ 6 \quad 6 \quad 6 \\ 6 \quad 6 \quad \bigcirc \\ 6 \quad 7 \quad 7 \\ \hline 2 \quad 0 \quad 0 \quad 3 \end{array}$$

بنابراین

$$6 + \square + 7 = 13 \Rightarrow \square = 0$$

و بدین ترتیب $\bigcirc$ نشان‌دهنده رقم ۰ خواهد بود.

شما هم می‌توانید در درس ریاضی خود موفق باشید

جعفر اسدی گرمارودی

هنگامی که دانشجوی رشته‌ی ریاضی در مقطع کارشناسی بودم، در یادگیری موضوعات جدید بسیار به مشکل برمی‌خوردم؛ در حالی که در دبیرستان به راحتی و بدون دردسر در ریاضیات نمره‌ی خوبی می‌گرفتم. پیش خودم گفتم شاید از نظر پایه‌ای احتیاج به مرور مطالب گذشته داشته باشم. دوباره به مطالعه‌ی کتاب‌های ریاضی دبیرستانی و حل تمرین‌های آن پرداختم، اما تفاوتی ایجاد نشد. موضوع را با یکی از اساتید دانشکده در میان گذاشتم. کتابی از پرویز شهریاری به نام «شما هم می‌توانید در درس ریاضی موفق باشید» به من داد و گفت: «ای کاش هنگامی که دانش‌آموز بودی از کتاب‌های پرویز شهریاری به عنوان مکمل کتاب‌های درسی استفاده می‌کردی، ولی الآن هم دیر نشده.»